

Terapia uciskowa w zaburzeniach żylnolimfatycznych

Tło

Częstość występowania zaburzeń żylnolimfatycznych

Choroby układu żylnego¹

- C1 (pajęczki i żyły siatkowe): 59.1%
- C2 (żylaki): 14.3%
- C3 (przewlekły obrzęk nóg): 13.4%
- C4–C6 (zmiany skórne, zagojony/otwarty wrzód): 3.6%

Zaburzenia limfatyczne²

- Obrzęk limfatyczny: 1.8% (2% kobiet; 1.5% mężczyzn)
- Pierwotny obrzęk limfatyczny: 1/3 wszystkich pacjentów z obrzękami limfatycznymi
- Wtórny obrzęk limfatyczny: 2/3 wszystkich pacjentów z obrzękami limfatycznymi

Obrzęk lipidowy³

Głównie u kobiet: 6–8%

Postępowanie

- Postępowanie w zaburzeniach żylnolimfatycznych jest wieloczynnikowe i obejmuje:
- Terapię uciskową, potwierdzoną metodę leczenia schorzeń żylnolimfatycznych⁴
 - Pielęgnację skóry
 - Techniki chirurgiczne i inne terapie
 - Ćwiczenia / kontrolę wagi
 - Drenaż limfatyczny

Ta ulotka skupia się na terapii uciskowej – jej mechanizmach, korzyściach i rodzajach oraz na doborze najlepszej odzieży dla każdego pacjenta.

Terapia uciskowa

Mechanizmy działania⁵:

- Poprawia powrót żylny
- Zmniejsza filtrację
- Poprawia tworzenie i przepływ limfy
- Zmniejsza stan zapalny⁶

Korzystny wpływ⁵

- Redukuje oznaki i objawy
- Zmniejsza obrzęki i zapobiega im
- Przyspiesza gojenie ran
- Poprawia stan skóry i zapobiega jej schorzeniom
- Zmniejsza uszkodzenia mechaniczne i ból
- Zwiększa aktywność fizyczną i stabilizację tkanek; poprawia jakość życia

Rodzaje terapii uciskowej^{4,7}

Kompresja okrągłodzianna

Charakterystyka

- Cienkie, dyskretne pończochy; bardziej miękka, elastyczniejsza i bardziej estetyczna niż dzianina płaskodzianna; bez szwu
- Duża rozciągliwość; niższe ciśnienie robocze⁸ niż dzianina płaskodzianna
- Dostępność usługi szycia na miarę
- Niższe koszty niż dzianiny tkanej na płasko lub okładów kompresyjnych

Kompresja płaskodzianna

Charakterystyka

- Grubsze i sztywniejsze materiały w porównaniu do wyrobów okrągłodziannych; duża odporność; ze szwem
- Mała rozciągliwość; wyższe ciśnienie robocze⁸ niż wyroby okrągłodzianne
- Elastyczna i wszechstronna (szyta na miarę)
- Wygodna w przypadku tkanek miękkich lub fałdów skórnych; wygodna w wyższych klasach kompresji

Kompresja nieelastyczna-Wrapy

Charakterystyka

- Umożliwiają samodzielną obsługę (zakładanie i dopasowanie, utrzymanie higieny i ochronę skóry); zwiększają skuteczność leczenia i jakość życia; opłacalne (przeznaczone do prania, wielokrotnego użytku; oszczędzające czas); wygodne dzięki samodzielnemu dopasowaniu
- Mała rozciągliwość; wysokie ciśnienie robocze⁸ i niskie ciśnienie spoczynkowe⁸

Zastosowanie

- PNŻ (C0–C6; przykłady: ciężkie nogi, żylaki, wczesny/łagodny obrzęk; żylny owrzodzenia podudzi z zestawem Ulcer X)
- Łagodny do umiarkowanego obrzęk limfatyczny, obrzęk lipidowy lub limfatyczny, jeśli kończyna ma jednolity kształt; może być stosowana w fazie obkurczania, przejściowej lub podtrzymującej

Zastosowanie

- Umiarkowana PNŻ (C3–C4)
- Łagodny do ciężkiego obrzęk limfatyczny, obrzęk lipidowy, obrzęk limfatyczny, ze zmianą lub bez zmiany kształtu (utrzymanie tkanki); faza podtrzymująca (może być stosowana w fazie obkurczania i przejściowej); zalecana po bandażowaniu, aby zapobiec nawrotowi

Zastosowanie

- Umiarkowana/ciężka PNŻ (C3–C6)
- Łagodny/umiarkowany obrzęk limfatyczny, lipidowy lub lipo-limfatyczny z lub bez zmiany kształtu; faza podtrzymująca (mogą być stosowane w fazie obkurczania i przejściowej); używane również do zapobiegania nawrotowi

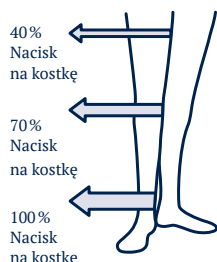
Więcej informacji na temat terapii uciskowej i porady dotyczące wyboru odpowiedniej odzieży znajdują się na kolejnej stronie.

Klasy kompresji i charakterystyka ciśnienia

Klasy kompresji (ucisk na kostkę)

Terapia uciskowa wywiera kontrolowany nacisk na kończynę. Istnieją różne klasy kompresji (w zależności od norm regionalnych) dla wyrobów okrągłodzianych i płaskodzianych.

*Charakterystyka ciśnienia

Ciśnienie spoczynkowe: wytworzone na styku tkaniny uciskowej i kończyny w pozycji leżącej (podczas spoczynku). Odpowiada to klasie ucisku danego produktu.

Ciśnienie robocze: wytworzone na styku tkaniny uciskowej i kończyny podczas ruchu. Wzrost ciśnienia, który następuje podczas ruchu, zależy od sztywności tkaniny. Sztywniejszy materiał powoduje większy wzrost ciśnienia roboczego.

Dwa wyroby o tej samej klasie ucisku wytwarzają takie samo ciśnienie spoczynkowe, ale sztywniejsza odzież daje wyższe ciśnienie robocze.

Materiał o dużej sztywności skutecznie zmniejsza obrzęk, ale utrudnia zakładanie wyrobów uciskowych: dlatego mają one mniejszą sztywność w porównaniu do bandażi lub okładów.

Wybór odpowiedniej odzieży^{4,7}

Na wybór odpowiedniej odzieży dla konkretnego pacjenta wpływa wiele czynników

- Stan kliniczny pacjenta (stan, w jakim ma być używana odzież; stadium, nasilenie i miejsce obrzęku)
- Wiek, mobilność, umiejętność obsługi/tolerancja odzieży
- Stan skóry (krucha, owrzodzona, prawidłowa)
- Morfologia kończyny
- Sztywności tkaniny
- Samodzielna opieka (stan zdrowia, zrozumienie przez pacjenta stanu i chęć zmiany) oraz sytuacja finansowa pacjenta
- Preferencje pacjenta

Do zapamiętania

Terapia uciskowa jest podstawą leczenia zaburzeń żylnolimfatycznych. Istnieje szeroka gama produktów uciskowych, z których każdy ma specyficzne właściwości sprawiające, że są mniej lub bardziej odpowiednie dla konkretnego pacjenta. Wybór odpowiedniej odzieży uciskowej powinien uwzględniać wiele różnych czynników. Ma to kluczowe znaczenie dla skutecznej i skoncentrowanej na pacjencie terapii.